

Է. Ա Ի Ի Ի Ա Ա Է
ԵՐԿՐՈՐԻ ԾԵՂԿԵՕՒԵՐԻ Է

Ի Գ Ի Ը Ե Ր Ի Ն

Հէրեմի Եպիսկոպոս Դ. 2 :

ԵՍԻՒՐՁԵԻ Տէրն մեր յերկինս . 414 :

Օրհնութի Դ. 4 :

Մեծահաշիւ այս խորհուրդ անանդութի առ մեզ
հասեալ . զոր հոգւոց լուսատուն ի պաշտպանէն
իւրմէ լուեալ . եթէ տօն մեծ է այսօր իմոյ դա-
սուն որ ի յերկինս : Քանզի ի յերկին վերին
երկնաւորին որ ի յերկրէ . ըստ դասուց երկնայնո-
ցն տօնէին ուրախութի . ի հրեշտակացն սկը-
սեալ մինչ ի յամբողջ կատարեալ : Իսկ ի չոր-
րորդին դասէ պաշտպան եղեալ լուսաւորչին . ի
դասուն իւր փութացեալ ուրախութի տօնակցու-
թիւն . զոր հարցմամբ ի նմանէ տեղեկանայր մար-
մնով հրեշտակն : Եւ քանզի մեծ այս խորհուրդ
ի փրկութի բանաւորաց . հրեշտակաց եւ մարդ-
կան առ հասարակ կատարեալ . երկոցունց սեռից
ի միասին յարմարութիւն : Եւ զի շարժեալ նա-
խանձու երիցագոյն զաւակին . ի գիւտ մոլորեալ
եւ կորուսեալ անառակին . հրամայէ Հայրն վե-
րին ուրախանալ ի միասին : Ս անն որոյ եւ մեք
հանդիսացեալ ընդ նոսին . երգեսցուք օրհնութի
հասարակաց փրկողին . որ եբարձ ըզխուովնութի
և հաստատեաց զխաղաղութիւն :

† Եսօր ցընծայ եկեղեցի երկնաւորաց եւ երկ-

րայնոց . քանզի մեկնեալն ի միմեանց ըստ նախահօ-
րըն յանցանաց . միաւորի վերըստին արարչական
խոնարհութեամբն : Այսօր զէական համայնից ի ման-
ալեաց և ըսգալեաց . որ և ըզմարդն ի պատկեր
իւր ստեղծ զանկեալն ի պատրանաց . օրհնեցէք
որդիք մարդկան կանգնեալք երկրորդ արարչութիւն :
Որ զհանդերձեալն խորհուրդ շոգւովն յայտ-
նեաց տեսանողացն . եւ եկեալ կատարեաց շօր եւ
շոգւոյ առաքմամբն . օրհնեցէք որդիք մարդկան
կանգնեալք երկրորդ արարչութիւն : Որ ի լոռմն
բոլորի տնօրինական մեծ խորհրդոյն . առեցելովն
ան ի մէջ փանօք առ Հայր վերհամբարձաւ . օր-
հնեցէք որդիք մարդկան կանգնեալք երկրորդ ար-
արչութիւն : Որ տեսեալ ամոսսածնին ի հիաց-
ման ըզվերինան . բարբառելով ան միմեանս եթէ
այս ով եկեալ յերկրէ . կարմրացեալ հանդերձիւ
ի տիգախոց բըղխեալ կողէն :

Իշխանութիւն երկնից զարհուրեցան տեսանելով
զնըսքո Քն . ընկեր ան ընկեր սարսեալ անէին .
ով է սա թագաւոր փառաց : Սա է մարմնացեալ
Բանն Անճ որ ի խաչին ըզմեղս ըսպան . և վերա-
սլացեալ փանօք գայ յերկինքս Տր հըզօր զօրու-
թիւն իւրով : Սա է որ ի գերեզմանէն յարեալ և
աւերեաց ըզդրժոխս . և վերհամբարձեալ փանօք
գայ ան Հայր Տր կարող ի պատերազմի :

Այսօր հրեշտակք ի յերկինս . ուրախանան ընդ
մարդկան . որք իջեալ ի յերկնից տան անետին
աշխարհի . ցընծացէք այսօր Քն յարեալ ի մե-
ռելոց : Այսօր զուարթունն ի վիմին . խընկաբե-

ընց Եր կանանցն. փողէր ձայնիւ ցընծուք պատմել աշակերտացն ասելով. ցընծացէք այսօր Քն յարեալ ի մեռելոց: Այսօր վիմին հաւատոյ եւ Յովհաննոս սիրելոյ. ընդ հակառակս ընթացեալ ի գերեզման յարուցելոյն. զոր տեսեալ պատմել ին Քրիստոս յարեալ ի մեռելոց: Այսօր եւ մեք զուարճացեալք պայծառասցուք տօնիւս. ընդ հաշտութեանն Այ միմեանց արկցուք գիրկըս սիրով. եւ միաբան գոչեսցուք Քն յարեալ ի մեռելոց:

Հրեշտակացն դասքն. յերկնից ի յերկիր վայրաբերեալ ի սպաս Որդւոյն Աստուծոյ: Հրեշտակին ձայնիւ. ցընծայր կոյսըն սուրբ եւ ընթացեալ առ աշակերտսն պատմէր: Կենդանին յարեալ. զերկունքս մահոյ ելոյծ և կեանքս պարգեւեաց աշխարհի:

Յարուցեալ է Տէրն ի գերեզմանէն ահեղակերպ փայլմամբ. պատմուցա՞մա՞ն վէ՞մք. եւ երկիր սասանեցա՞մա՞ն. ի յահեղ բարբառո՞յ մեծ կարան պետին: Եւ հրեշտակն ի յերկնից ի գերեզմանն Տէրն. հընչեցուցա՞մա՞նէ՞ր. ըզձայն ահեղ գոչման փողո՞յն. ի վերա՞յ գերեզմանին: Իսկ եկեալ սուրբ կանանցն ի խընկել ըզմարմինն Տեսնոն. եւ լըւեալ ի հրեշտակէ՞ն. եթէ յարեալ ի մեռելո՞ց. կենդանի՞ն յաւիտենից:

ՀԳ. Ի համբառնալ Բանին յերկինս եւ ի նըստել ընդ աջմէ Հօր. զուարճացեալ առաքելոցն երկրորպագէին. օրհնելով ըզայր զանաքող Հոգ-

ւոյն : Համահաւաքեալ գունդըք սրբոցն ի վեր-
նատոճենն խորհրդոյ . համարձմամբ անց սպա-
սէին Հոգւոյն . օրհնելով ըզւայր զանաքող Հոգ-
ւոյն : Յանկարծահամ հրեշմամբ հեղեալ կենդան-
արար աղբեր լուսոյ . անմահական կենաց լուսով
զարդարեալ . որք օրհնէին ըզւայր զանաքող
Հոգւոյն :

Հ.Ն. Ո՞ր ի Հօրէ առաքեցա՞ր մարդասէր կարօղ
փրկիչ . եւ ըզմեղո՛ւցեալ ըզմարդն բժշկեցեր .
ո՞ղորմեա՞ Տ՛ր հրաժարելոյս . զոր հրաւիրեալ ան-
քեղ կոչեցեր : Ո՞ր ի խաչն բռնեցա՞ր մարդա-
սէր կարօղ փրկիչ . եւ ըզցօղ անապական արեա-
նրդ ցօղեցեր տիեզերաց . ո՞ղորմեա՞ Տ՛ր հրաժարե-
լոյս . զոր հրաւիրեալ ան քեղ կոչեցեր : Ո՞ր ըզ-
գրծո՞խ աւերեցեր եւ ըզգերեալսն փրկեցեր . եւ
զարգելեալսն վերածեր ի յոյս կենացն յաւի-
տենից . ո՞ղորմեա՞ Տ՛ր հրաժարելոյս . զոր հրաւի-
րեալ ան քեղ կոչեցեր :

Օ.Ն. Լ՛յսօր Բանն ի Հօրէ անմեկնելի՞ եւ անճա-
ռելի՞ խորհրդով . ի ձե՛ժ^ա՝ ո՞րն կո՛ւսական ո՞րո՛-
վայնի՞ տնօրինաբար յերկրի՞ երեւեալ : Սա՛-
նո՛ւկ անժամանակ ի Հօրէ՞՞ անսերմն ի կուսէ՞ . ի
գի՛ժ^ա՝ ըկըս մօր գըգուեցա՛ւ այսօր արարիչն եր-
կնի՞ եւ երկրի՞ : Ո՞ր մաքրեացն ըզՅօրդանա՞ն եւ
լըւաց ըզմեղս աշխարհի՞ . զոր օրհնե՛ժ^ա՝՝ն անդա-
դար արարածք ամենայն . զէակիցն Հօր եւ Հոգ-
ւոյն :

ԽԶ. Լ՛յսօր նըշան յաղթող երևեալ ի յեր-
կրի . պայծառացոյց ըզտիեղերս . զէ՛՞ն յաղթուե

Ետոր ըղխա՛ն քո՛ Տէր, անպրեցուցանել ըզմեզ ի պատրանանց Թը՛նամուղն: Փայտ կենաց կանգնեալ ի մէջ տիեզերանց, յոյս եւ անպաւէն անգի մարդկան, սա՛ն պահեսցէ ըզմեզ յամենայն վրտանգից մերոց, անպրեցուցանել ըզմեզ ի պատրանանց Թը՛նամուղն: Փառք ւօր: Յաղթող զօրութիւն խաչի՛ քո պահեալ ըզմեզ Բ՛ն ԵրԺ, որ տարածեցեր ըզձեռքս քո ի նմա, եւ լուծե՛ր ըզկնիք դատապարտութեան յանցանաց մերոց, անպրեցուցանել ըզմեզ ի պատրանանց Թը՛նամուղն:

Եւթմ եւ միշտ: Ուստի՛ լըւեալ ի նմանէ զարժանահաս պատասխանին, եթէ՛ զգերեալ անգ մարդկան ի գերողէն արեամբ գնեցի՛, յորմէ օրհնութիւն նըմա ի փրկելոցս արեամբ նորա:

Ելէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Սառք Եւ թւրապատիկք, հազարք ուղղիչք, եւ Տր՛ի նս, ի Սինէ սրբութիւն իւրմէ:

Եւ ի բարձունս եւ գերեաց զգերութի, էտո աւար, բաշխեաց պարգևս, եւ ետ որդւոց մարդկան:

Ելէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Փ. Որ գնէ յամպս զգնացս իւր, եւ շրջի նա ի վր թեոց հողմոց:

Խոստովանութի՛ եւ զմեծ վայելչութի՛ զգեցար, արկար ըզլոյս ուն զօթոց, ձգեցեր զերկինս օն խորան, եւ արկար ի վր ջուրց զվերնայարկս նր:

Փառք եւ, անթմ եւ, ալէլուիա:

Յ Ե Ռ Ե Մ Ի Օ Տ Ո Ւ Ն

Հարց ԴԿ:

Այսօր արարի՛չդ արարածոց, որնորահրա՛շ արարչութիւն զարդարեցեր զեկեղեցի. ըզքեզ բարեբանեմք ՚՞ը՛ծ հարցըն մերոց: Այսօր կենդանիդ յաւիտե՛նից. որ ըզմե՛ղոք մեռեալ բնութիւն բարձրացուցեր փառօք յերկինս. ըզքեզ բարեբանեմք ՚՞ը՛ծ հարցըն մերոց: Այսօր որ զտարագրեալքս ըստ յանցանաց, գերագոյն քան զանաջինն ընդ քեզ յաթո՛ռ Հօր հանգուցեր. ըզքեզ բարեբանեմք ՚՞ը՛ծ հարցըն մերոց:

Գ. ԲզՏԻ օրհնեցէք ե՛ւրբ բարձր արարէ՛ք ըզնա՛ յաւիտեան: Փառք Հօր: Դ՞ոչովո՛ւրդք հեթանոսաց որք ընդ հրեշտակն բարձրացայք, որով զանճա՛ռ փառսն ընկալայք, օրհնեցէք ե՛ւրբ բարձր արարէ՛ք ըզնա՛ յաւիտեան: Եւ միշտ: Բանայք եւ պաշտօնեայք որք ընդ բրո՛վբէսն դառեցայք, ընդ նոսի՛ն համաճայնեալք որ դասեցոյցն, օրհնեցէք ե՛ւրբ բարձր արարէ՛ք ըզնա՛ յաւիտեան:

ՍԷԺԱԿԻԱՅԷ ԴԿ:

Եստուանճանճին մայր լուսոյ, արեգականն արդարութե՛ր արեւելք. որ ի խաւար անխարհի՛ ծագեցեր ըզլոյսն գերազանց, օրհնութիւն ըզքեզ բարեբանեալ մեծացուցանեմք: Փառք Հօր: Եւ մայ թեթեւ լուսաւոր անընդունակ խոնաւութե՛ն. որ ըզցօղըն կենաց ի ցամաքեալ բնութիւն ցօղեր, օրհնութիւն ըզքեզ բարեբանեալ մեծացուցանեմք: Եւ միշտ: Սերովբէ՛ հողեղէն եւ մարմնաւոր քերովբէ. որ զանհասն ի՛ նոցունց յորովայնի՛ քում

կրեցեր. օրհնութիւն ըզքեզ բարեբանեալ մեծա-
ցունցանեմք :

Գիշերի գալարեան աստ. Դասք լուսեղէն :

Ողորմեա ԴԿ :

Որ բանիւ Բանըդ Հօր գոյացուցեր զիմանալիսդ.
ի պաշտօն փառաց քոց եւ էակից փառակցացդ.
ողորմեա մաղթանօք սոցա երկրորդ բանաւորացս :
Որ անճառ պարգեօք քեւ զառաջինսն ընդւ.
եւ ի ձեռն նոցա որ ի խոնարհ քան ըզնոսա. ո-
ղորմեա մաղթանօք սոցա երկրորդ բանաւորացս :
Փառք Հօր : Որով եւ մեք վերջացեալքս. յամեն-
առաւ քո շնորհէ. ճոխանամք նոքօք գեր ի վե-
րոյ քան զարժանն. ողորմեա մաղթանօք սոցա
երկրորդ բանաւորացս : Այժմ եւ միշտ : Ս ան
որոյ եւ մեք հանդիսացեալ ընդ նոսա. տօնեմք
ցրնծութիւն զհասարակաց զփրկութիւն. վայելեալք
յաննախանձ անձային քո պարգեւս :

Տէր յերեւել ԴԿ :

Քահանայապետք առաջին. հանգիստ անախտ
բընութեն. բազմաչեայ քերովեք եւ վեցթեան
օերովեք. բարեխօս լերուք ան Տ՛ր հանդիսա-
կից ձեր տօնողացս : Տէրութիւնք վերին. եւ զօ-
րութիւնք հըզօրին. իշխանութիւն վեհագոյն եւ քա-
հանայապետք երկրորդ. բարեխօս լերուք ան Տ՛ր
հանդիսակից ձեր տօնողացս : Փառք Հօր : Հրեշ-
տակապետք երկնաւորք. եւ հրեշտակաց զինուո-
րութիւնք. պետութիւնք բարձրացեալ ի քահանայա-
պետութիւն երրորդ. բարեխօս լերուք ան Տ՛ր հան-
դիսակից ձեր տօնողացս : Այժմ եւ միշտ : Որք

ի՛ սկիզբան փրկութե՛. ի՛ քաջ հովուին յայտնու-
թի՛ն. անբան հօտիցն հովուաց երգակցելով եր-
գէի՛ն. ընդ նոսին համաձայնեալ երգեմք եւ մեք
զփառս ի՛ բարձունս :

Եւստուսիւն Երգ :

Օ, յարութի՛ ըզփրկչի՛ն օրհնեսցո՛ւք. զփրկ-
չին մերոյ օրհնեսցուք ըզյարութի՛ :

Համբա՛րձաւ Եստուս՝ օրհնութե՛ եւ Տէր մեք
ձայնիւ փողոթ՝ :

Քիչ. Եսասցուք. իմ գանջ :

Օհի՛ Սբ Եծի՛ն Ելանէն խաչէ՛ն և անբարանաւ և ամ
զարդո՛ւք ի դո՛ւս, ասելով Եստուս Դ. 2 :

Թափաւոր գո՛ւով քո՛ յաշխարհ. մըտեր ի քա-
ղաքն Երո՛ւսաղէ՛մ. նըստեալ ի՛ վր հողեղէ՛ն
նոր յա՛ւանակի՛. կոչել զհեթանոսս յեր-
կրպագութի՛ : Օերքն ոստո՛վք ձի՛թենեօք. եւ
տղայքն ոստո՛վք արմաւենեօք. եւ երամ երամ
դասուքն անղաղակէի՛ն. ովսաննա օրհնեալ ե-
կեալ ի յանունն Տ՛ն : Յընծացաւ սբ Սիոնի, բեր-
կրեցան սբ եկեղեցի՛ք. եւ խնդութե՛ բազմաւ ե-
լին ընդ անա՛նք. օրհնէին զգալուստ քո փրկ-
չի՛չ յաշխարհ :

Օհի՛ Սաղմա Դ. 1 :

ԿՅ. Լերինք ցնծասցեն առաջի Տեառն, զի գայ
և հասեալ է Տէր ի դատել զերկիր :

ՓԼԵ. Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութի նոր, զի սքան-
չելիս արար :

Փրկեաց նմա աջ իւր, և բազուկ սբ իւր :

Եւ ցոյց Տէր զփրկութի իւր, առաջի ազգաց յայտ-
նեաց զարդարութի իւր :

Յիշեաց ողորմութիւն իւրով զՅակովբ, ճշմարտութիւն իւրով զտունն Իսրայելի, և տեսին ձմ ծագք երկրի զփրկութիւն ԼՅ մերոյ:

Եղաղակեցէք առ Տր ձմ երկիր, օրհնեցէք ցրն-ծացէք և սաղմոս ասացէք:

Սաղմոս ասացէք ԼՅ մերոյ օրհնութիւն, օրհնութիւն և ՚ի ձայն սաղմոսաց:

Ի ձայն օրհնութե կռածոյ փողոյ, օրհնութիւն ցրն-ծութիւն և ՚ի ձայն եղջեր փողոյ աղաղակեցէք առաջի թագաւորին Տեառն:

Խռովեսցի ծով լրիւ իւրով, տիեզերք և ձմ բնակիչք նորա, և գետք ծափս հարցեն ՚ի միասին ձեռամբ:

Երինք ցնծացեն առաջի Տեառն, զի գայ և հասեալ է Տր ՚ի դատել զերկիր:

Դատի զաշխարհս արդարութիւն, և զժողովուրդս իւր ուղղութիւն:

Ընթերցուած յերգոց երգոյն Սողոմոնի: Զ. 9:

Ո՛վ է սա որ երևեալս է իբրեւ զառաւօտ, գեղեցիկ իբրեւ զլուսին, ընտիր իբրեւ զարեգակն. իբրեւ ըղհիացումն կարգեալ: Ստի ՚ի պարտէզ իմ քշր իմ հարսն, կթեցի զմուռս հանդերձ խնկօք իմովք. կերայ զհաց իմ մեղու իմով, արբի զգինի իմ կաթամբ իմով: Կերայք մերձաւորք իմ և արբէք. և արբեցարո՞ւք եղբորորդիք իմ: Ես ննջեմ և սիրտ իմ արթուն կայ: Ո՛վ է սա որ ելանէ սպիտակացեալ. յեցեալ յեղբորորդին իւր. ՚ի ներքոյ խընծորոյն զարթուցից զքեզ. անդ երկնեաց զքեզ մայր քո. անդ երկնեաց որ ծնաւն զքեզ: Եղբորորդին իմ էջ ՚ի պարտէզ իւր ՚ի տաշտս խնկոց. հովուել ՚ի բուրաստանս, և ժողովել շուշանս: Ես եղբորորդւոյ իմոյ և եղբորորդին իմ ինձ, որ հովուէն ՚ի մէջ շուշանաց. մինչև տիւն լուսաւորեացէ և ստուերքն շարժեսցին: Ձայն եղբորորդւոյ

իմոյ առ դրանն : Բայց ինձ քոյր իմ, մերձաւոր իմ, աղաւնի իմ, կատարեալ իմ . զի գլուխ իմ լցաւ ցօղով . և վարսք իմ 'ի շաղից գիշերոյ : Դիր զիս իբրեւ զկնիք 'ի սրտի քում . իբրեւ զմատանի 'ի վրձ բաղկի քո . զի հղօր է իբրեւ զմահ սէր : Լսա պարիսպ և ստինք իմ իբրեւ զաշտարակ . ես էի յաչս նր իբրեւ գտեալ խաղաղութի : Եւ յգի եղև Սողոմոնի 'ի Բեեւթմաւոն . ետ զայգին իւր ցպահապանսն . բերցէ այր իւրաքանչիւր ընդ պտղոյ նր հազարս արծաթոյ : Եւ յգի իմ առաջի իմ . հազարք Սողոմոնի , և երկերիւրք պահապանաց որ պահեն ըզպտուղ նր : Որ նստիսդ 'ի պարտէզս , այլք անսանքեզ . զձայն քո լսելի արա ինձ : Բ . 13 :

Բնթերցուած յԱսայեայ մարգարէէ : ԿԳ . 1 :

Իսկ այս ով է որ դիմեալ գայ յԱդովմայ . 421 :

Պօղոսի առաքելոյն յԲերայեցւոց թղթոյն է ընթերցուածս : Թ . 24 :

Ո՛ր ոչ եթէ 'ի ձեռագործ սրբութիւն եմուտ Բն' յօրինակս ճշմարտութեն . այլ 'ի բուն իսկ յերկինս , յանդիման լինել երեսացն Եւ զմեր : Ոչ զի բազում անգամ մատուցանիցէ զանձն պատարագ ոմք քահանայապետն որ մտանէր 'ի սրբութի սրբունցն ամի ամի արեամբ օտարաւ , ապա թէ ոչ պարտ էր նմա բազում անգամ չարչարել 'ի սկզբանէ աշխարհի . բայց արդ ահաւասիկ միանգամ 'ի կատարած յաւիտեանց՝ յանարգութի մեղաց իւրով պատարագաւն յայտնեալ է : Եւ զոր օրինակ կայ մնայ մարդկան միանգամ մեռանել , և յետ այնորիկ դատաստան , նոյնպէս և Բն միանգամ մատուցեալ պատարագ առ 'ի բառնալոյ զմեզս բազմաց . իսկ յերկրորդումն առանց մեղաց յայտնեսցի այնոցիկ՝ որ ակն ունիցին նմա հաւատովք 'ի փրկութի : 28 :

Ալէլուիա . ալէլուիա . ալէլուիա :

() Բնեալ որ գաս յանուն Տն , օրհնեալ որ գալոց ես :

Լեւոնի Եւսեբիոսի Վերջին Գրքեր : ԺԺ . 29 :

Տէրն մեր Յիսուս

Եւ եղև իբրև մեծեցաւ 'ի Բեթփաղէ և 'ի Բեթա-
նիա մօտ 'ի լեառնն՝ որ կոչի ձիթենեաց, առաքեաց
երկուս յաշակերտացն իւրոց՝ և ասէ : Երթա՛յք
դուք 'ի գեօղն՝ որ հանդէպ մեր կայ, յոր իբրև
մտանէք՝ գտանիցէք յաւանակ կապեալ, յորում
դք 'ի մարդկանէ երբէք ոչ նստաւ . լուծէք զնա
և ածէք : Եւ եթէ դք հարցանիցէ զձեզ՝ թէ ընդ-
էր լուծանէք, այսպէս ասասցիք ցնա, թէ ան իւ-
րում պիտոյ է : Իբրև չոքան որ առաքեցանն, դը-
տին ուր ասացն ցնա, կայր յաւանակն : Եւ մինչ
դեռ լուծանէին զյաւանակն, ասեն տեարքն նորա
ցնա . զի լուծանէք զյաւանակդ : Եւ նոքա ասեն .
ան իւրում պիտոյ է : Եւ ածին զնա առ Յիսուս . և
արկին զնովաւ զհանդերձս, և հեծուցին զՅիսուս : Եւ
մինչդեռ երթայր, զհանդերձս իւրեանց տարածա-
նէին զճանապարհուն : Եւ իբրև այն ինչ մերձ եղև
'ի զառ 'ի վայր լերինն ձիթենեաց, սկսաւ ամ
բազմութի աշակերտացն ուրախութի օրհնել զՅիսուս
'ի ձայն մեծ վն ամ եղելոց զօրութեցն՝ զոր տեսին .
և ասէին, օրհնեալ որ գայ թագաւորդ յանուն Տէր .
խաղաղութի յերկինս, և փառք 'ի բարձունս : Եւ
ոմանք 'ի փարիսեցւոցն յամբոխէ անտի ասեն ցնա .
վարդապետ՝ սաստեա՛ աշակերտացդ քոց : Պատաս-
խանի ետ և ասէ . ասեմ ձեզ՝ զի եթէ դոքա լուս-
ցեն, քարինքդ աղաղակեսցեն : Եւ իբրև մերձե-
ցաւ, տեսեալ զքաղաքն՝ ելաց 'ի վն նն, և ասէ :
Եթէ գիտէիր դու դոնէ յաւուրս յայսմիկ զխա-
ղաղութին քո, բայց այժմ ծածկեցաւ յերեսաց
քոց : Օ՛հ եկեսցեն աւուրք 'ի վն քո, և պատես-
ցեն զքեզ թշնամիք քո պատնէշ, և պաշարեսցեն
զքեզ, և նեղեսցեն զքեզ յամ կողմանց, և յա-
տակեսցեն զքեզ, և զորդիս քո 'ի քեզ, և ոչ թո-

ղուցուն քար 'ի քարի վր յամ 'ի քեզ . փոխանակ
զի ոչ ծանեար զժամանակ այցելութե քո : Եւ մը-
տեալ 'ի տաճարն սկսաւ հանել զաղանէվաճառսն ,
և զգնօղս . և զսեղանս հատավաճառացն ցրուեաց :
Եւ ասէ ցնն . գրեալ է՝ և եղիցի տուն իմ տուն
աղօթից , և դուք արարէք զլա սյրս աւաղակաց :
Եւ ուսուցանէր զնն հանապազ 'ի տաճարին . իսկ
քահանայապետքն և դպիրք՝ և գլխաւորք ժողովոր-
դեանն խնդրէին զնա կորուսանել , և ոչ գտանէին՝
թէ զինչ արասցեն . զի ժողովուրդն ամ կախեալ
կային զնմանէ 'ի լսել : 48 :

Աստուծոյ խաղաղութիւն . Այս 'ի վերուստ խաղաղութե :
Եւ Գեորգիոսի զանգուարանն , և զլոյս իողմն
աշխարհի :

Քիչ . Այս խաչիւս : Կեցո՛ : Եղօ՛ . Պահպանեա՛ :
Ի Գեորգիոսի յէկեղեցին սխանին զՆորաստեղծեալն :
Քիչ . Խնդրեսցուք : Կեցո՛ : Եղօ . Քու՛մ ամենա :

ՅԵՐԵՄԻԱ

Եւստիան Ստեփան ԽՕ :

ԿՅ . Պարտաւ : ՓԽ . Նախիա հարէք . 420 :

Եւստիան ըստ Ստեփանի : Ի . 29 :

Տերամբ մերով Յնիւ Քնիւ

Եւ յեւանեւն նց յերիքովէ , գնացին զհետ նր
ժողովուրդք բաղումք : Եւ ահա կոյրք երկու
նստէին առ ճանապարհուն . իբրեւ լուսն թէ Յն
անցանէ՝ աղաղակեցին և ասեն . ողորմեաց մեզ Յն որ-
դի Ղաւթի : Եւ ամբոխն սաստեաց նց՝ զի լուսնն
և նոքա ևս առաւել աղաղակէին և ասէին , Տէր՝
ողորմեաց մեզ որդի Ղաւթի : Օտեղի առ Յն , կո-
չեաց զնն և ասէ . զի՛նչ կամիք՝ զի արարից ձեզ :
Եւսն ցնա . Տէր՝ զի բացցին աչք մեր : Եւ զթա-

ցեալ
և գնա
ղէմ ,
թենն
կերտ
որ առ
և յա
եթէ
րեանց
Խայց
որ աս
քո գ
իշոյ :
մայեա
և արկ
նց :
Եւ
դերձ
նէին
հին :
ին՝ ա
թի .
բարձ
քաղա
ասեն
լիկեա
տաքս
ճարի
նեաց
գրեա
արար
նա կ
Իբրե
չեւիս
տաճա
բարկ

ցեալ Յն մերձեցաւ յաչս նց, և վաղվաղակի տեսին .
 և գնացին զհետ նր: Իբրեւ մօտ եղեն յԱրուսա-
 ղէմ, և եկին 'ի Բեթփագէ մերձ 'ի լեառն ձի-
 թենեաց. յայնժամ Յն արձակեաց երկուս յաշա-
 կերտացն իւրոց: Եւ ասէ ցնս. երթայք 'ի գեօղդ,
 որ առաջի ձեր է, և անդէն գտանէք էշ կապեալ
 և յաւանակ ընդ նմին, լուծէք ածէք ինձ: Եւ
 եթէ ոք ասիցէ ինչ ձեզ ասասցիք, եթէ ան իւ-
 րեանց պիտոյ են, և վաղվաղակի առաքեսցէ զնս:
 Բայց այս ամենայն եղև՝ զի լցցի բան մարգարէին՝
 որ ասէ: Եւսացէք դստեր Սիովնի. ահա թագաւոր
 քո գայ քեզ հեզ, և հեծեալ յէշ և յաւանակի
 իշոյ: Վնացին աշակերտքն, և արարին ուղ հրա-
 մայեաց նոցա Յն: Եւ ածին զէշն և զյաւանակն,
 և արկին զնոքօք ձորձս իւրեանց. և նստաւ 'ի վր
 նց: Եւ բազում ժողովուրդք տարածեցին զհան-
 դերձս իւրեանց 'ի ճանապարհին, և այլք հատա-
 նէին ոստս 'ի ծառոց՝ և տարածանէին 'ի ճանապար-
 հին: Եւ ժողովուրդքն՝ որ առաջին և զկնի երթայ-
 ին՝ աղաղակէին և ասէին. օրհնուի որդւոյ Դաւ-
 թի. օրհնեալ որ գայ յանուն ցն. օրհնութի 'ի
 բարձունս: Եւ 'ի մտանելն նր յԱղէմ՝ դըրգեցաւ
 քաղաքն ամ, և ասէ՝ ո՞վ իցէ սա: Եւ ժողովուրդքն
 ասեն. սա է մարգարէն Յն՝ որ 'ի Նազարեթէ Գա-
 լիլեացւոց: Եւ եմուտ Յն 'ի տաճարն՝ և եհան ար-
 տաքս զամենեսին, որ վաճառէինն և գնէին 'ի տա-
 ճարի անդ. և զսեղանս հատաւաճառացն կործա-
 նեաց՝ և զաթոռս աղաւնէվաճառացն: Եւ ասէ ցնս.
 գրեալ է. տուն իմ տուն աղօթից կոչեսցի. և դուք
 արարէք զլաւ այրս աւաղակաց: Եւ մատեան առ
 նա կոյրք և կաղք 'ի տաճարին, և բժշկեաց զնս:
 Իբրեւ տեսին քահանայապետքն և դպիրք զսքան-
 չելիսն զոր արար, և զմանկտին որ աղաղակէին 'ի
 տաճարին և ասէին, օրհնութի որդւոյ Դաւթի,
 բարկացան. և ասեն ցնա. լսես՝ զինչ ասեն դոքս:

Եւ ցնս Յս . այո՛ չիցէ՞ ընթերցեալ ձեր՝ եթէ ՚ի բերանոյ տղայոց և ստնդիեցաց կատարեցեր զօրհնութի : Եւ թողեալ զնս եւ արտաքոյ քաղաքին ՚ի Բեթանիա , և անդ ագաւ : 17 :

Եւ Էլանէն խաչէ և Եւթարանա , և Եւթարանա ՚ի Եւթար . ասելով Շարափան խաչէ Բ2 :

Եւ պաւլոսեցաք ի խաչ . քո արարի՛չ յաւիտենից . որ ետո՛ւր մեզ պահապան յաղթող ընդդէմ թընամոն . աղանչեմք սովաւ փրկի՛ն պահպանեա՞ զանձիւնս մեր : Բարձրեալ թագաւոր որ վասըն մեր ելեր ի խաչ . և բարձեր սովաւ զյանցանս նախաստեղծի՛ն Նդամայ . աղանչեմք սովաւ փրկի՛ն պահպանեա՞ զանձիւնս մեր : Գլուխ սբ հաւատոյ և փայտ կենաց մարդկան յայտնեալ . զոր տեսեալ այսոն պղծոյ կործանեցաւ անկանգնել . աղանչեմք սովաւ փրկի՛ն պահպանեա՞ զանձիւնս մեր : Գողացաւ թընամին ընդ յայտնել սրբոյ խաչին . և ի յահէ՛ փառաց նորա կործանեցաւ յանդունդս երկրի . աղանչեմք սովաւ փրկի՛ն պահպանեա՞ զանձիւնս մեր : Նրկինք ցընծային և երկիրս ուրախանայր . քանզի փրկի՛ն ցուցաւ սբ խաչն և լուսատու տիեզերաց . աղանչեմք սովաւ փրկի՛ն պահպանեա՞ զանձիւնս մեր :

Զի՛նէ՛ Սողոմոն Դ :

43 . Նշանեցաւ : ՓԽ . Ի կարդալ իմուամ . 195 :

Եւթարան ըստ Սարգիսի : ԺԵ . 20 :

44 խաչելութե Տն մերոյ Յսի Բսի :

Եւ ածին արտաքս զի՛ն խաչ հանցեն զնա : Եւ ունէին պահակ զՍիմոն Կիւրենացի որ ընդ այն ան-

ցանէ
Սողոմոն
զնա
կատար
նա ու
զհան
առնու
խաչ
ւոր
աւար
լցաւ
Եւ
զլու
զտա
քո՛
տիցն
քըն
ապր
ի խ
Եւ
զնա
երկ
աղա
լամ
իմ,
որք
թէ
սպո
լմպ
Եղե
մեծ

Բի
Եւ
ղաղ

ցանէր եկեալ յագարակէ, զհայրն Բղէքսանդրի և Ուռփայ, զի բարձցէ զխաչափայտն նր: Եւ ածեն զնա 'ի Գողգոթա տեղի մի, որ թարգմանի տեղի կառափելոյ: Եւ տային նմա գինի զմուսեալ. և նա ոչ առ. և հանեն զնա 'ի խաչ: Եւ բաժանեցին զհանդերձս նր, արկեալ վիճակս 'ի վր' թէ ո՞ զինչ առնուցու: Եւ ժամ երրորդ, և հանին զնա 'ի խաչ: Եւ էր գիր վնասու նր գրեալ, թէ թագաւոր է հրէից: Եւ ընդ նմա հանին 'ի խաչ երկուս աւաղակս, մի ընդ աջմէ և մի ընդ ահեկէ նր: Եւ լցաւ գիրն որ ասէ, թէ ընդ անօրէնս համարեցաւ: Եւ որք անցանէինն հայհոյէին զնա՝ շարժեալ ըզգլուխս իւրեանց, և ասէին. վահ, որ քակէիր զտաճարն՝ և զերիս աւուրս շինէիր. ապրեցո՞ զանձն քո՝ և էջ 'ի խաչէդ: Եւ յնպէս և քահանայապետիցն այսն արարեալ՝ ընդ միմեանս հանդերձ դպրոքըն՝ և ասէին, զայլս ապրեցոյց՝ զանձն ոչ կարասցէ ապրեցուցանել. Բս արքայդ Իսրայելի, իջցէ այժմ 'ի խաչէ այտի, զի տեսցուք և հաւատասցուք դմա: Եւ որ ընդ նմա 'ի խաչն ելեալ էին՝ նախատէին զնա: Եւ իբրկ վեց ժամ եղև՝ խաւար կալաւ զամ երկիր մինչև ցինն ժամն: Եւ յիններորդ ժամուն աղաղակեաց Յս 'ի ձայն մեծ և ասէ. էլի էլի, լամա սաբաբթանի, որ թարգմանի՝ Բժ իմ, Բժ իմ, ընդէր թողեր զիս: Եւ ոմանք 'ի նոցանէ, որք շուրջն կային զնովաւ, իբրև լուան, ասէին թէ զԵղիա կարդայ: Եւ ընթացեալ մի ոմն՝ ելից սպունգ մի քացախով և հարեալ յեղեգան՝ տայր ըմպել նմա. և ասէ. թոյլ տուր, տեսցուք՝ զայն Եղիա իջուցանել զդա: Եւ Յս արձակեաց ձայն մեծ՝ և եհան զոգի: 37:

Եւ Կիւրակեան զանգարանն:

Բժ. Սբ խաչիւս: Բղէք. Պահպանեալ:

Եւ 'ի գաւառն սարխաւագն քարոյէ. Եւ ևս խաղաղութե: Բահանայն. () Բհնութի և փառք:

Եւ ապա Խոնարհեցո՛ւ Լալեցո՛ւ :

Սեփեղի Յարութիւն Ի 2 : Քարոզ . Լսասցուք :

Հախալի Դ 2 :

Ի յարութեան յաւոր գալըստեան փրկչին . տա՛լ
րաժանէին մանկո՛ւնքն ըզհանդերձս . և անդադար
ձայնիւ օրհնէին օրհնեալ եկեալ անուամբ Տ՛ն :
Սոսս ի՛ ծառոց բերեալ մատուցանէին . Ը՛ծորդ-
ւոյն առ ճանապարհուն . և անդադար ձայնիւ օրհ-
նէին օրհնեալ եկեալ անուամբ Տ՛ն : Ի՛ ծերոց
բըղխեալ օրհնուի . եւ ի տղայոց փառաբանուի .
և անդադար ձայնիւ օրհնէին օրհնեալ եկեալ ա-
նուամբ Տեառն :

Համբարձաւ Տէրն մեր Քս յերկինս . 414 :

Երթալիս Սողոմ Ի 9 :

Կ 3 . Համբարձէք : Փխ . Տեառն է երկիր . 425 :

Եւ Կարա՛ն ըստ Սարգիսի : Ժ . 46 :

Վ քաղստեան Տն մերոյ Յսի Քսի :

Եւ գան յերկրով . և ընդ ելանելն նր յերկրովէ
աշակերտօքն և բազում ժողովրդով , որդի Տիմէի
Բարտիմէոս կոյր նստէր մուրացիկ յանցս ճանա-
պարհի : Իբրեւ լուաւ թէ Յս Նազովրեցի է , սկսաւ
աղաղակել և ասել . որդի Դաւթի Յս՝ ողորմեաց
ինձ : Եւ սաստէին նմա բազումք՝ զի լուսցէ . և
նա առաւել ևս աղաղակէր . որդի Դաւթի ողոր-
մեաց ինձ : Օտեղի առ Յս՝ և հրամայեաց կոչել
զնա : Կոչեն զկոյրն՝ և ասեն ցնա . քաջալիրեաց
արի՛ կոչէ զքեզ : Եւ նր ընկեցեալ զձորձս իւր ,
յարեաւ եկն առ Յս : Պատասխանի ետ նմա Յս և
ասէ . զի՞նչ կամիս՝ լծէ արարից քեզ : Եւ ցնա
կոյրն . ռաբբունի՛ զի բացայց : Եւ Յս ասէ ցնա .
Երթ՝ հաւատք քո կեցուցին զքեզ . և վաղվաղակի
բացաւ , և երթայր զհետ նր ի ճանապարհին : Եւ

յորժամ մերձ եղեն յԱղէմ 'ի Բեթփագէ և 'ի Բեթանիա մօտ 'ի լեառն ձիթենեաց, առաքէ երկուս յաշակերտաց անտի. և ասէ ցնոսա. երթայք դուք 'ի գեօղդ՝ որ ընդդէմ ձեր կայ. և նոյնժամայն իբրև մտանէք 'ի նա, գտանիցէք յաւանակ մի կապեալ. յորոյ վրոյ ոչ ոք 'ի մարդկանէ նստաւ, լուծէք զնա՝ և ածէք: Եւ եթէ ոք ասասցէ ձեզ՝ եթէ զի՞ լուծանէք զյաւանակդ, ասասցիք՝ եթէ տեսուն իւրում պիտոյ է. և վաղվաղակի առաքեսցէ զնա այսր: Չորան, և գտին զյաւանակն կապեալ առ դուրս արտաքոյ 'ի փողոցի անդ, և լուծին զնա: Եւ ոմանք՝ յորոց անդն կային, ասեն ցնոսա. զի՞ գործէք, զի՞ լուծանէք զյաւանակդ: Եւ նոքա ասեն ցնոսա որպէս ասացն Յս. և թոյլ ետուն նց: Ըծեն զյաւանակն առ Յս. և արկանեն 'ի վրոյ նորա հանդերձս, և նստաւ 'ի վրոյ նր: Եւ բազումք զհանդերձս իւրեանց տարածանէին 'ի վրոյ ճանապարհին, և այլք ոստս 'ի ծառոց հատանէին՝ և արկանէին զճանապարհուն: Եւ որ առնջին և զկնի երթային, աղաղակէին, և ասէին. ովսաննայ Բարձրելոյն: () Ըհնեալ որ գասդ յանուն Տն. օրհնեալ թագաւորութիդ եկեալ հօր մերոյ Դաւթի. խաղաղութիւն յերկինս՝ և փառք 'ի բարձունս: Եւ եմուտ Յս յԱղէմ 'ի տաճարն. և հայեցաւ շուրջ զամենեքումք. և զի էր երեկոյացեալ ժամն, եւ 'ի Բեթանիա երկոտասանիւքն հանդերձ: ԺԱ. 11:

Քթլ. Խնդրեսցուք: Կեցո՛: Ըդ. Վրում ամենա: